

Наступним проектом ЦСМ ПолтНТУ стала персональна виставка художньої кераміки «Глина – terra incognita» старшого викладача кафедри образотворчого мистецтва Сергія Олександровича Журавльова – майстра анімалістичної пластики.

Символічним є той факт, що відкриття Центру співпало у часі з святкуванням річниці створення у цих же стінах Інституту шляхетних дівчат, оскільки мистецтво було й залишається найголовнішим чинником у формуванні гармонійної особистості. Тому у даному Центрі, окрім художніх виставок і мистецьких проектів планується реалізація освітніх програм: проведення навчальних лекцій з історії мистецтва, організація круглих столів з проблем пошуку шляхів зближення та діалогу культур. Оскільки мистецтво – найкоротший шлях до розуміння справжньої цінності речей.

Ст. викл. Перець О.О.

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕРЕДОВИЩА МЕТОДАМИ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

Складання принципів національного середовищного мислення проходило у двох напрямках, що відповідали нормам козацького суспільства – це формування міської середовищної системи та формування монастирської середовищної системи. Ці середовищні системи могли поєднуватися, утворюючи більш складні за естетичним наповненням системи зі своєрідною художньою організацією.

Середовищні системи Полтавщини XVII –XVIII ст.ст., відповідно до способу архітектурно-планувальної організації, належать до ландшафтного типу. При їх формуванні могли застосовуватися різні планувальні схеми (прямокутно-прямолінійні, лінійні, радіальні, кільцеві) та їх поєднання. Планування та розвиток поселення ґрунтувалися на доцільному використанні природних особливостей місцевості, відсутності суверої регулярності та передбачали художній підхід, в основі якого була спрямованість до формування щораз унікального національного образу довкілля.

Архітектурно-планувальні схеми середовищних систем Полтавщини (їх створення, розвиток та наповнення структуроутворюючими складовими), можна асоціювати з «деревом життя» – національним сакральним символом і художнім образом, чия первинна композиційна схема стала образотворчим мотивом, джерелом безкінечного числа художніх варіацій. І місто, і дерево в народній свідомості постають як прадавні надзвичайно ємні та багатозначні космічні символи, смислові значення яких багато у чому збігаються, бо: втілюють форми життя в органічних взаємозв'язках, людину – як частину натурального космосу; являють Всесвіт, закони життя та людини як нерозривне ціле; уособлюють

життя космосу як живого організму. Космологічні засади українського середовищного творення виразно ілюструє розвиток системи розпланування м. Полтави у козацьку добу. У процесі еволюції національного середовищного мислення кожна складова міської системи набувала символічно-образного змісту, якому добиралося відповідне композиційне художньо-архітектурне трактування, що й визначало принципові підходи у формуванні художньої організації довкілля козацької доби.

Ст. викл. Журавльов С.О.

*Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

КЕРАМІЧНІ КОМПОЗИЦІЇ В СЕРЕДОВИЩІ

Кераміка ще з доісторичних часів була показником розвитку цивілізації та людського суспільства загалом. І зараз, у наш час вона не втратила своєї актуальності. Особливо, коли поглиблюються процеси стандартизації, уніфікації, глобалізації, просто є велика людська потреба чогось справжнього, «непластикового», зробленого руками і розумом майстра. У даному випадку це стосується творчості викладачів і студентів, художників-керамістів кафедри образотворчого мистецтва архітектурного факультету ПНТУ імені Юрія Кондратюка. Особливості і профіль підготовки студентів нашого факультету спонукають до розв'язання завдань монументальної кераміки. Одним із напрямів роботи кафедри є монументальна кераміка в інтер'єрі та екстер'єрі архітектурних споруд. Керамічні композиції слугують не тільки прикрасою інтер'єру, але й організовують його, і навіть можуть бути домінантою приміщення.

Прикладом такого впливу є роботи, створені викладачами кафедри на симпозіумах монументальної кераміки в Опішному «Поезія гончарства на майданах і в парках України» (Перець О.О. «Український світ» (1997), Журавльов С.О. «Викрадення Європи» (1998), Перець О.О. «Енейда» (інсталяція, 1999), Перець О.О. «Творення. Протолюдина. Протосвіт» (2000) та студентами в стінах університету: Собянін А.В. «Чайники» інсталяція, 2004 (керівник С.О. Журавльов). Композиція знаходитьться у постійній експозиції інтер'єру Полтавського художнього музею імені Миколи Ярошенка (Галерея мистецтв); Савчук К.О. «Місто» (2006, керівник П.І.Волик) робота знаходиться у вестибюлі архітектурного факультету; спільна робота Гаврилюк Г.О. та Шевчук Л.П.: декоративне панно «Колесо буття» (2009, керівник С.О. Журавльов). Робота знаходиться в інтер'єрі першого поверху кафедри образотворчого мистецтва.

Таким чином, представлені в інтер'єрі керамічні твори, є органічною складовою архітектурного простору та впливають на формування естетичних смаків та загальну художню культуру сучасника.